

Titel:	Follow-up coeliakie patiënten door huisarts	
Auteur:	Britt Attema, communicatieadviseur Externe Zorgrelaties	Datum: mei 2025
Afdeling:	Externe Zorgrelaties GHZ	
Inhoudsdeskundige(n)/ mede beoordeeld door:	Staffbestuur VMS en Thomas Boerlage MDL-arts	Datum: juli 2026
	Mediis: Michiel van Zadelhoff	Datum: mei 2025
Autorisatie/vastgesteld door:	Viola Beekman	Datum: juli 2025
Bestemd voor:	Huisartsen en medisch specialisten	
Status:	definitief	
Geldig tot:	3 jaar na vaststelling/publicatie dd.: mei 2028	
Vindplaats digitaal bronbestand:	Transmurale werkafspraken - Het Groene Hart Ziekenhuis (ghz.nl)	

Achtergrond

Er wordt van uitgegaan dat 0.6-1.0% van de Westerse populatie coeliakie heeft (12-20 patiënten per normpraktijk). Bij een groot deel van de patiënten wordt de diagnose echter nooit gesteld. Patiënten waarbij de diagnose wel gesteld is, worden van oudsher door de tweede lijn behandeld, zoals de geldende Nederlandse richtlijn voorschrijft.

In 2019 is er een nieuwe Europese richtlijn geaccordeerd, onder redactie van onder anderen de Nederlandse coeliakie specialisten Al-Toma en Mulder. In deze richtlijn wordt onder meer beschreven dat follow-up in de eerste lijn goed mogelijk is. Dit wordt bevestigd in de Nederlandse richtlijn die in 2023 gepubliceerd is.

Momenteel zijn er in het GHZ ongeveer 150 patiënten met coeliakie onder behandeling. Het merendeel van deze patiënten is reeds jaren bekend met deze diagnose en houdt zich strikt aan het dieet.

Behandelplan voor de novo patiënten

- Bij verdenking coeliakie wordt patiënt verwezen naar de tweede lijn. Een gastroscopie ter bevestiging van de diagnose is bij een evidente serologie (anti-TTG >10x de normaalwaarde en positieve anti-endomysium) niet meer nodig. Als de serologie niet aan deze criteria voldoet, wordt een gastroscopie met duodenumbiopsen verricht.
- Bij een bevestigde diagnose komt de patiënt onder behandeling bij een MDL-arts in het GHZ, deze verricht bloedonderzoek, eventueel een DXA-scan en verwijst door naar de diëtist.
- Controle diëtist en MDL arts na 3-(6)-12 maanden.
- Controle door de MDL-arts tijdens de eerste 24 tot 36 maanden. Bij normale waarden neemt de huisarts daarna de controle over. Bij afwijkende waarden blijft patiënt onder controle bij de MDL-arts.

Behandelplan voor stabiele patiënten die na 36 maanden of langer naar de huisarts worden verwezen

- Patiënten die na 36 maanden (of langer) stabiel én klachtenvrij zijn, met normale anti-TTG, worden terugverwezen naar de huisarts voor jaarlijkse controle.
- De ontslagbrief bevat de reden van de terugverwijzing én advies ten aanzien van labcontroles en DXA-scan.
- Bij afwijkende labuitslagen (zie HIS) of klachten: overleggen met de MDL-arts via Teleconsultatie.

- Bij persisterend verhoogde anti-TTG ondanks goede dieet adherentie: terugverwijzing naar de MDL-arts met voorrang.
- Bij afwijkende DXA-scan: verwijzing naar Osteoporosepoli.
- De huisarts is verantwoordelijk voor de jaarlijkse controle. Het is ook mogelijk om de controle door de diëtist te laten verrichten onder verantwoordelijkheid van de huisarts.

De huisarts vraagt labcontroles aan:

- o Geen afwijkingen: consult diëtist, indien mogelijk met eerdere labwaarden / ontslagbrief MDL-arts.
- o Wel afwijkingen: consult huisarts.

De jaarlijkse labcontrole bij coeliakie houdt in:

- De volgende labwaarden aanvragen: Anti-TTG, TSH. In de eerdere richtlijn werd uitgebreidere labcontrole aanbevolen. Uit wetenschappelijk onderzoek is echter gebleken dat als er ten tijde van het stellen van de diagnose geen deficiënties waren, of deze deficiënties daarna adequaat gesuppleerd zijn, de kans op het ontwikkelen van deficiënties zeer klein is als patiënt zich aan het glutenvrij dieet houdt. Routinematige controle op deficiënties wordt daarom niet meer aanbevolen.
- Beleid bij afwijkingen:
Eventueel kan de huisarts onderstaande behandeling starten:
 - o Bij laag ferritine, B12, foliumzuur > suppletie (zonder aanvullend onderzoek)
 - o Bij laag TSH > diagnostiek en behandeling volgens NHG standaard
 - o Bij overige afwijkende uitslagen > overleg met MDL-arts via Teleconsultatie